

F R A M .

Löft ditt hode og syng det ut,
A ldri kuer du vårens skuod,
hvor det er gjærende krefter,
skyter det året efter.
Ejörnson.

nr. 1 Utgiver: Ukjent
5.6.1941. Kopier. Send i retning fra Oslo.

EN FRI PRESSE.

Det kommer etterhvert temmelig mange fri lapper flagrende fra det ukjente. Vi vil oss et land, Norge idag, Tidens Tegn, Norsk Front psv.- allesammen har de sin misjon. Det er ingen grunn til å innskrenke dette arbeidet. Opplagene blir små, og bladene må derfor sirkulere så mye som råd er. Hvert nytt blad øker lesekretsen for usensurert nytt med fri kommentar og usensurerte artikler. Vi ber alle om å hjelpe oss med å spre bladet utover landet. Bladet kommer fra ukjente i postkassen og dere gir det videre til nordmann. Taushet er gull, men ingen må tvile på at du er nordmann.

UNDER ISEN.

Nå er vi under isen.

Nå er vi underlagt
den grå og skitne isen
av fremmed overmakt.

Tungt hviler den på landet.

Men hør i fjellet vannet,
det sender bud med bekkene
som hvisker ned ad brekkene.

Snart skinner våren leende
i breene.

Det lever under isen, det samler sig i håp,
en ström av vann, en ström av liv,
en ström av sand til dåp.

Nå er vi under isen
av ufrihet og tvang.

Nå er vi under isen,
og vinteren blir lang.

Men hør det suser, strömmar
av ville vårmætsdrömmar,
så levende og skjelvende,
og sneen glir av grønne
bak stenene.

Det suser under isen av evig tro og tross,
en dag skal alle bekker små gå sammen og bli foss.

Nå er vi under isen,
og den er grå og våt.
Det strømmer under isen
så mangen stille gråt.
Men lytt, i steile bratter
hvad er det? Er det latter?
Det bruser i de biende
og vinterbleke liene.
Det knegger tungt og trossende
i fossene.
Det tordner under isen. En dag er det forbi.
En dag skal vi se havet, se solen, være fri!

Nå er vi under isen.
Men håp og tro og stol
på sangene ibrisen
som synger nu om sol.
Vårt land er av de steile
så det skal aldri feile,
den våren kommer veltende
som leireklumpen eltende,
står seirende, tross tapene
den skapende.
Den lever under isen, der tusen hjerter slår,
det innestengte Norges udrepelige vår.

FRAM.

Under dette avsnittet vil vi i hvert nummer gi retningslinjene for frigjøringsarbeidet i den utstrekning det er rådelig offentlig å komme inn på detaljer.

Det er mange - kanskje flere enn vi aner - som mener at vi nordmenn bør sitte pent på vår hale og gjøre det beste ut av svineriet. Det er ikke måte på forargelse når ordet "svineri" uttales. Krigen vinnes på andre fronter og England klarer brasene. Du kjenner typen, ikke sandt? - Vi skal prøve å presentere deg for noen av de andre typene. Det er mannen som er full av kritikk - den artiklen var ikke velskrevet - frihetssenderen smører for tykt, ikke tjukt, på - uff alle disse ville ryktene og all den vanlige løgnen. Det er mange uffer og mye elendighet - men han legger ikke to pinner i kors. Anledningen til en velskrevet artikkel var der - han vandrer heller hjem til sin middag, sin slummer, sin sigarett. - En type til kan vi også spandere endel ord på. Det er brumlebassen. Disse fan's tyskerne, disse svira - og slik gulper han opp time etter time. Spør du ham imidlertid om å ta seg av dette eller hint - ja, da er det dårlig med tiden, - kone og barn osv. - Så har vi hele registeret med kvinnelige avskygninger plus de andre mannelige udueligheter når det gjeller arbeid for friheten. Er du en av disse, så ta deg sjøl i nakken. Det bys deg ikke annet enn navnlös død - vi er i kamp, og da teller hver mann, gammel som ung og mann som kvinne - vi må alle løfte sammen. Det kommer til å røyne hardt på, for det venter ikke oss annet enn det som Churchill lovet Stor-Brittalias folk: tårer, svett og blod - for å gjøre sitatet kort. Vi må selv ta oss fram og feie rent med den bistand Stor-Br. er i stand til å gi oss. Det blir i alle fall det norske folket som må bare friheten fram

DET GJÆRER I TYSKLAND.

Noen Tysklandsreisende forteller at alt er straalende dernede - andre gir mere eller mindre rystende skildringer av forholdene. Vi har inntrykk av at forretningsreisende lett lar seg blufte av yttre ro og orden. De kommer ikke i kontakt med de store arbeidende masser, (tyskerne passet meget godt paa sine gjester fra Landsorganisasjonen, slik at disse heller ikke fikk kontakt med den store arbeidermasse. Hvorfor?) - det er der det gjærer. Vi gjengir følgende vers som pynter fasadene bl.a. i Berlins arbeiderstrøk. De er karakteristiske for stemningen:

Wir wollen keine Kriege,
Wir wollen keine Siege,
Wir wollen keine neuen Reiche,
Wir wollen Hitler nur als Leiche.

x x x

Man singt ein Lied im ganzen Land:
"Wir fahren gegen Engeland",
Und wenn nun einer wirklich fährt,
dann wird er für verrückt erklärt.

SOVJETSAMVELDET - TYSKLAND OG NORGE.

Enig eller ikke enig i Sovjets indre eller yttre politikk - det er naa likegyldig. Vår kamp er rettet mot Tyskland for Norges indre og yttre frihet, og alt som kan bidra til å svekke eller knekke Tyskland er velkommen. Vi maa derfor tross vaar innstilling i Finlandskrigen og tross Sovjets indre framferd regne Sambandet som vaar kampfelle. Det er mulig at Quisling etter tysk pastrykk (meget mulig ogsaa etter egen innskytelse) vil erklære at Norge slutter seg til den "helige" krig mot Sambandet. Det vil kanskje smake enkelte som ellers stiller seg meget avisende overfor NS. Slike personer kan uten videre, slik som stillingen naa er, betegnes som forredere. Vi faar haape at kampen fører det russiske folk og de andre folkeslagene innen Sambandet fram til en sund demokratisk styremaa. De goder revolusjonen i 1917 ga folkene i Sambandet kan en ikke ta fra dem.

For noen tid siden blev der - som det naa er almindelig kjent - sendt Reichskommissar en henvendelse undertegnet av 43 riksforbund ved deres formenn. Av Fritt Folk blev skrivelsen til aa begynne med betegnet som noe likegyldig vrøvl, noe som avisens enn ytterligere poengterte ved aa vie den tre eller fire redaksjonelle ledere, den ene mer fnysende enn den annen, - leserne kunne næsten komme til aa tro at NS følte seg rammet!

Det nazistiske styre var ikke tilfreds med dette, og sist onsdag hadde Reichskommissar bestemt seg til aa sette kronen paa verket ved aa gjøre henvendelsen om til drama. Med aapent blikk for betydningen av sensasjonell regi hadde han anordnet et møte i Stortingets store sal, hvor programmet var satt opp slik som bare tysk mentalitet kan formaa aa gjøre det. Vi har haatt anledning til aa snakke med en av dem som var tilstede, og skal etter hans beskrivelse seke aa gjengi hovedlinjene i behovsheten:

Etterat Reichskommissar - forteller vaar hjemmelmann - med tysk presisjon og høflighet hadde latt selskapet

som var innbudt til aa ta del i denne "Besprechung" vente paa minuttet i en time, fyltes salen av tyske embedsmenn, pressemenn og norske overlopere, og saa kom kommisseren og tilbørlig avstand bak han hans stab. Kommisseren stilte seg med en gang paa kattetret og begynte med nervøs iver paa et rå lende og lavmelt tysk aa ramse opp sin tale, som han - det faar en vel gaa ut fra neppe paa forhaand hadde større kjennskap til. Han har alltid vært mer eller mindre uheldig i valget av sekretær. Talen var en rekke sitater fra Fritt Folk, Quisling og Gulbrand Lundetaler og han hadde ikke engang gjort seg den umake aa klistre utklippene ihop med saa megen eftertanke at det blev en smule logisk sammenheng. - Kommisseren begynte med aa nevne at det var en liten brøkdelja snøtt nok det av den slags foreningen her i landet, da der fantes 1000'ner - sier og skriver tusener - av andre slike. De representererte altsaa et saa forsvinnende mindretall at de næsten ikke var verdt aa nevne. Kommisseren hadde ikke tid til aa si, hvem alle de andre tusener var. Men disse 43 herrer representerede overhodet ikke noen forening, for de hadde tillatt seg aa underskrive uten aa konferere hverken med foreningene som helhet eller med deres styre. Med spirituell tysk ironi vilde han meddele, at han hadde tillatt seg en liten "indiskresjon" og hadde undersøkt hvordan dette egentlig forholdt seg. Og han kunde saaledes som eksempel nevne hr. Buland (Arbeidernes Landsorganisasjon), som hadde fordriftet seg til underskrift, uten at Jens Tangen hadde det ringeste kjennskap til det. (Landsorganisasjonen hadde kjennskap til B.'s underskrift og er naa i skarp konflikt med Terboven p,g,a. hans forordning.) En stor del av foredraget blev naa viet hr. B. Noe svar paa anklagen var der selvsagt ikke anledning til. Vaar hjemmelmann tør ikke ha noen mening om forholdene i D.O., men han mener aa ha grunn til aa tro, at uttalelsen innebar en grov løgn. Det bygget i allfall nærmest paa en frekkhet, naar kommisseren paasto, at forholdet hadde vært tilsvarende ogsaa i de andre foreninger. Men saa kom den kommissariske logikk: Til tross for at de var demokrater, hadde herrene optratt ytterst egenraadig ved aa handle paa egen haand og da kommissaren selv som nasjonalosialist mente at lederne (in casu: formennene) aldri bør opptre selvraadig, maatte han innta det forstaaelsesfulle standpunkt strengt aa fordømme en saann opptreden. Til sin sorg hadde han derfor utstedt en ny Verordnung, hvis innhold han leste opp. Han var dermed ferdig med grunnlaget for sine betrakninger over denne sak og gikk over til mere generelle betrakninger. Tihørerne fikk seg servert forsikringer om hans egen brennende interesse for Norges sak paa den ene side og deres egen nasjonale usseldom paa den annen. De var engelsk oppdragne og engelske agenter og representerete helt ut det foraktelige plutokrati. Og saa kom alt fra Fritt Folk og herrene maatte gjennomgaa den tortur aa lytte til det vanlige Berliner-lirum-larum. De fikk naa selv ta følgerne av sine handlinger og for aa statuere et eksempel kommanderte han følgende til aa ta plass ved siden av talerstolen:

dr. Jørgen Berner, Norsk Lægeforening,

Buland, Arbeidernes Faglige L.O.
Advokat Paul Frank, Norges Handelstands Forening
Tidsskrift for Norsk Kjemi- & Industri

Torbjørn Henriksen, Norsk Kommune forbund,
Oscar Røine, Norsk Postforbund.

Oscar Røine, Norsk Postforbund.
En flokk soldater stilte seg omkring de oppropte. Helt om marsj!
Heraus!

Kommisseren var ferdig med sin del av forestillingen og gikk. Etter hans sortie kom kommissarisk Hagelin og besteg talerstolen mens hans flakkende blikk glød usikkert rundt uten aafeste seg noe sted. Hagelin fant det nødvendig aa beiyre at ingen var saa

Len passive utst  nd:
a. Nyhetst  nelse. b. Celldannelse. c. Tifeldig og organi-
seret boikott. d. Sabotasje. e. Streiket. f. St  nd av modst  t
nordmenn. g. Oppovisning for frigjoringskampanjen. h. Avst  rattling
for N.S.-overgrep.

1. Den passative motstand, 2. Frittgjortingskamper.

god nordmann som han, - ja, alt nøyere betraktet var han og hans medkommissarisker de nærmeste nordmenn i Norge. Det hadde smertet ham dypt å skjonne, at den beryktede skrivelse var rettet nettopp mot dem, og han hadde derfor igjen måttet utstede en forordning og denne vilde han lese opp. Den vil som vanlig komme ut i trykk, hvorfor det kan være av mindre interesse å ta den med her. - Kommissarisen måtte nå (modentlig igjen meget mot sin vilje) sette bestemmelsene i kraft. Og dermed delte han de representerte foreninger i to deler, hvorav den ene ble opplest. I den annen del blev formenn og sekretærer satt ut av funksjon og en representant for departementet satt i deres sted med oppdrag uopholdelig å beslaglegge foreningenes eiendeler, stenge kontorene og overta ledelsen. Vi anbefaler alle å lese forordningen. Det er nå slutt på vaar forsamlingsfrihet. Vi kan ikke bruke vaare organer til aa si fra naar det passer oss. Kampen maa skjerpes ytterligere. Medlemmene melder seg ut av foreninger som ikke kan omraa seg selv. Foreningene vil bli brukt mot medlemmene og folket. Fører ikke denne linjen fram eller tyskerne svarer med tvungent medlemsskap med tvangsinndrivning av kontingensten - da er det bare et svar - alvorlig sabotasje eller arbeidsstans. Vi taper skanse etter skanse uten aa sette oss alvorlig til motverge. Det nytter ikke med pene protestskriv.

LEVE KONGEN OG DET NORSKE FOLKET!

F R A M F O R E T T F R I T T N O R G E !

Redaksjonen avsluttet 22. 6. 1941.

F R A M

NR. 2) Utgiver: Ukjent

24.7.41) Kopier. Send i retning fra Oslo.

Ingen må tvile på at du er nordmann. Stopper du dette skrift, svikter du vår sak!

E U R O P A

HVA ER EUROPA? FOLK OG LAND
I STANK OG BLOD, I OS OG BRANN,
RUINER PÅ EN AVGRUNNS RAND
ET KORS, HVOR DER SOM GRAVSKRIFT
DEN HVITE MANN. /STAR:

HVA ER DEN HVITE MANNENS ARV?
EN SKJEMMET JORD; SOM KRIGENS HARV
MÅ RIVE OPP FOR NYE TARV.
LYTT OVER LANDET, STIRR MOT SØR
DER SKREK EN SKARV.

MEN LØFT DITT BLIKK, SE HØYT OG SE:
SOM LYSGLANS OVER ALPESNE,
EUROPA SOM EN HØY IDE
EN SPIRE GROR, ET ROTSKUDD SKJØT
FRA KORSETS TRE.

I LYSFALL FRA EN BRUSTEN DAG
STÅR GRESKE GUDERS MARMORDRAG.
ER MARMORGLANSEN DODT BE RAG?
DET STO VED THERMOPYLENE IGAR
ET SLAG.

MØRK LIGGER LYSETS BY. MEN SE:
"FRATERNITE" OG "LIBERTE"
STAR SOM EN BLODGLANS OVER SNE
OG TORNEKRONET DET HØRES ORD:
"HUMANITE"

Mappe 54
Esp. 2
det må me alltid læra;
det, som ifjor var last og skam,
det kom i år til æra.
A.V.
AN 1941
Når leiken gjeng i beste lag,
so kjom det holst eit atterslag.
Det kann so myket heppa.
Det endå koma kann den dag,
då retten fram kann sleppa.
Aason

2113

VI HAR EN ARV AV SKYLD OG SKAM
MEN VI HAR MER Å BÆRE FRAM
EN LENSEL - DEN BLIR ALDRI TAM
HVEM VIL VÅR KJEMPEORN TILLIVS?
VE OVER HAM.

VI HAR EN LENSEL OG EN VEI
MOT LYSET FOR DET FRIE JEG
SETT RETTENS JA MOT MAKTENS NEI
KJEMP KAMPEN SELV I NEDERLAG
DEN GJELLER DEG.

LYD STOLT SAMVITTIGHETENS BUD:
ALENE STAR ENHVER FOR GUD
MANNS FRIHET ER HANS KONGESKRUD
MEN TRELLER ER SIN HERRES HUND
MED HAR OG HUD.

VI FINNER ALDRI PARADIS
I FLOKK OG FOLGE, MASSEVIS
EN ENGEL STAR MED FLAMMERIS
OG SPØR OM REN OG ENSOM STI
FØR ADGANG GIS.

VI HAR EN VEI ETT ORD Å SI
MOT ASIATISK DESPOTI:
GULT ELLER BLONDET, NEI, HER STAR VI
HER ER EUROPA, DET ER VÅRT
GUD STÅ OSS BI.

Skuespillerstreiken.

Skuespillerne har motig og beslutsomt kjempet mot nazifiseringen av teatrene i Norge. Under teaterstreiken ble skuespillernes tillitsmenn arrestert, Norsk Skuespillerforbund ble opploft og styret for landets største teater, Nationalteatret fengslet. Teatrene er nå åpnet igjen. Skuespillerne maktet å slå tilbake nazistenes krav om at de skulle være pliktige til å opptre i kringkastingen og ved nazitilstelninger. Forøvrig er kampen ikke avsluttet.